

SINIF Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)

1. Duruyorken hareketsiz, sessiz
Yere inmiş göğe benzerdi deniz

Aksi tekbir ile dolmuş dereler
Secde ederdi bütün meşcereler

Şeb-i mehtab doğar aynı şafak
Her taraf nura olur müstağrak

Bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ahenkli olduğu için aruz ölçüsü tercih edilmiştir.
B) Romantizmin etkisi altında yazılan şiirde tema tabiidir.
C) Şiir, II. Dönem Tanzimat Edebiyatı'nın sanat anlayışıyla yazılmıştır.
D) Sanat için sanat anlayışı hâkimdir.
E) Divan edebiyatı geleneği ile yazılmıştır.

2. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat şiirinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Aruz savunulmuş ancak daha çok hece ölçüsü kullanılmıştır.
B) Kulak için kafiye anlayışı benimsenmiştir.
C) Şiirin konusu genişletilmiş ve yeni kavramlar şiire girmiştir.
D) Parça güzelliği yerine bütün güzelliğine önem verilmiştir.
E) Özellikle ilk dönemde eski nazım biçimleri kullanılmıştır.

3. Divan şiiri ile tanzimat şiirinin karşılaştırılmasına ilişkin aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Divan şiirinde tabiat, aşk, tasavvuf gibi temalar işlenirken Tanzimat şiirinde eşitlik, hak, adalet, gibi temalar işlenmiştir.
B) Divan şiirinde söz sanatları kullanılırken Tanzimat şiirinde süssüz, sanatsız bir anlatım kullanılmıştır.
C) Divan şiirinde Arapça ve Farsça kelime ve tamlamalardan oluşan ağır bir dil kullanılırken Tanzimat şiirinde daha sade bir dil tercih edilmiş ancak tam anlamıyla başarılı olmamıştır.
D) Divan şiirinde klasik nazım şekilleri kullanılırken Tanzimat şiirinde yeni nazım şekilleri de kullanılmaya başlanmıştır.
E) Divan şiirinde "sanat için sanat" anlayışı benimsenirken Tanzimat şiirinde "toplum için sanat" anlayışı benimsenmiştir.

4. Şiirdeki kafiye için mi yoksa göz için mi olduğu üzerine yapılan çok ciddi bir tartışmadır. Tartışma gazete sayfasında başlar ve sanatçıların birbirlerine karşı yazdıkları "Zemzeme" ve "Demdeme" adlı eserlerle devam eder.

Bu parçada sözü edilen tartışma hangi sanatçıları arasında olmuştur?

- A) Samipaşazade Sezai-Abdülhak Hamit Tarhan
B) Reaizade Mahmut Ekrem-Muallim Naci
C) Muallim Naci-Şinasi
D) Şinasi-Namık Kemal
E) Şemsettin Sami-Muallim Naci

5. Aşağıdakilerin hangisinde Abdülhak Hamit Tarhan'la ilgili bilgi yanlıştır?

- A) Aruz ölçüsünü kullanmıştır.
B) Halk söyleyişlerine yer vermiştir.
C) Arapça ve Farsça tamlamalar kullanmıştır.
D) İlk pastoral şiir olan "Sahra"yı yazmıştır.
E) Metafizik düşünceler, ölüm gibi konuları ele almıştır.

6. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat şairlerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Sanat toplum içindir, anlayışıyla eser vermişlerdir.
B) Şekilden içeriğe kadar yeni bir arayış içine girmişlerdir.
C) Eski nazım şekilleriyle yeni kavramları anlatmışlardır.
D) Düşüncelerini aktarmak için şiiri bir araç olarak görmüşlerdir.
E) Sembolizm ve parnasizm akımlarından etkilenmişlerdir.

Coşku ve Heyecanı Dile Getiren Metinler (Şiir)

7. Eyvah! Ne yer, ne yâr kaldı,
Gönlüm dolu âhu zâr kaldı

Şimdi buradaydı, gitti elden
Gitti ebede gelip ezelden

Ben gittim, o hâksâr kaldı
Bir gûşede tarmâr kaldı

Bâki o enis-i dilden, eyvâh!
Beyrut'ta bir mezâr kaldı.

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tezatlî söyleyişlere yer verilmiştir.
- B) Yabancı sözcük ve tamlamalar kullanılmıştır.
- C) Zengin kafiye kullanılmıştır.
- D) Ölümden söz edilmiştir.
- E) Hece ölçüsüyle yazılmıştır.

8. Divan edebiyatını millî bir edebiyat olarak görmemiş, halk edebiyatının gerçek Türk edebiyatı olduğunu savunmuştur. Sonra fikir değiştirmiş ve halk edebiyatını ilkellikle suçlamış, divan edebiyatını övmüştür. Bu konudaki görüşlerini "Harabat" adlı eserin ön sözünde açıklamıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ziya Paşa
- B) Şinasi
- C) Namık Kemal
- D) Abdülhak Hamit Tarhan
- E) Muallim Naci

9. Recaizade Mahmut Ekrem ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "Sanat sanat içindir" anlayışına bağlı kalarak bireysel konuları ele almıştır.
- B) Şiiri duygu, düşünce ve dünya görüşlerini aktarmak için bir araç olarak görmüştür.
- C) "Zemzeme" adlı eserinin mukaddimesi devrin teori kitaplarından.
- D) Mekteb-i Mülkiye'de hocayken kaleme aldığı "Talim-i Edebiyat" adlı eserinde sanat ve edebiyatla ilgili düşüncelerini ortaya koymuştur.
- E) Mensur şiir düşüncesini ortaya koyarak divan şiiri geleneğini kökünden sarsmış, eski-yeni tartışmasını başlatmıştır.

10. Pek rengine aldanma felek eski felektir
Zira feleğin meşreb-i nâ-sazı dönektir

Ya bister-i kemhâda ya viranede can ver
Çün bâi u gedâ hâke beraber girecektir

Allah'a sığın şahs-ı halîmin gazabından
Zira yumuşak huylu atın çiftesi pektir.

Tanzimat şairlerinden Ziya Paşa'ya ait bu dizelerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Biçim olarak eski edebiyatın devamı niteliğindedir.
- B) Uyak, redif gibi ahenk unsurları kullanılmamıştır.
- C) Arapça ve Farsça sözcüklere yer verilmiştir.
- D) Aruz ölçüsü ve beyit nazım birimi kullanılmıştır.
- E) Düşünce ağırlıklı, öğretici bir şiirdir.

11. Diyar-ı küfrü gezdim beldeler kâşâneler gördüm
Dolaştım mülk-i İslâm'ı bütün viraneler gördüm
Ziya Paşa

Bu beyitle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğu ile Batı'nın karşılaştırılması yapılmıştır.
- B) "Sanat sanat içindir" anlayışıyla yazılmıştır.
- C) Tanzimat Dönemi'nin zihniyetini yansıtmaktadır.
- D) İçerik olarak yeni konular ele alınmıştır.
- E) Uyak ve redifle ahenk sağlanmıştır.

12. Beni candan usandırdı, cefadan yar usanmaz mı
Felekler yandı ahımdan muradım şem'i yanmaz mı
Fuzuli

Ne efsunkar imişsin ah ey dîdâr-ı hürriyet
Esir-i aşkın olduk gerçi kurtulduk esaretten

Namık Kemal

Bu beyitlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her ikisi de aruz ölçüsüyle yazılmıştır.
- B) Konu bakımından I. şiir divan, II. şiir Tanzimat şiiri-nin özelliğini taşımaktadır.
- C) Her ikisinde de söz sanatları kullanılmıştır.
- D) İkisinde de aşkın verdiği acıdan duyulan mutluluk anlatılmıştır.
- E) İkisi de biçim bakımından divan şiirine uygundur.

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Adı :
Soyadı :
Sınıf :
NO :

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Doğru :
Yanlış :
Boş :
Puan :